

ПО СЛУЧАЙ 24 ГОДИНИ
ОТ СМЪРТТА НА
ГОЛЕМИЯ ПАТРИОТ

НАЧО ИВАНОВ

1904 — 1944

ИЗДАВА
ТЕХНИКУМ ПО ТЕКСТИЛ
„НАЧО ИВАНОВ“
СОФИЯ

ПРЕДАН КОМУНИСТ И ПРОФСЪЮЗЕН ДЕЕЦ

С безгранична вяра в правото дело на работническата класа, цял отдал се на профсъюзна работа, където Партията го беше пратила, такъв беше Начо Иванов.

Любознателец и скромен, той старателно се учеше от опита на по-старите профсъюзни дейтели, следваше техните съвети и растеше като ръководител. Фашистката власт непрекъснато вилнееше, преследваше активните дейтели, в това число и Начо. Но той стоеше неотклонно на своя пост. Когато мина на платена работа като член на ЦК на НРПС, а след това и като негов секретар той откъмваше и замръкваше в клуба на най-различна и организационна работа, провеждаше събрания и конференции с ръководствата на шивашките и общарски работници, текстилците и металиците, строителите и тютюнорработниците. Присъствуваше на техни заседания, на заседания на стачните комитети и работнически събрания, уреждаше излизането на в. „Единство“.

Думите му тежаха, печелеше всички, с които имаше работа. Една вечер в салона на клуба беше препълнено с работници и стачници. Доколкото си спомням бяха от металната фабрика „Орел“. С топли и правдивни думи той ги насърчи, отпусна им първата материална помощ и предложи присъстващите стачници и членове на стачния комитет да се разпределят на групи, които да обхождат стачниците по домовете им и да разговарят с тях. И крайно нуждаещите се да се подпомогнат парично.

Скромни и тих, той се стремеше да остане незабелязан, никога не се хвалеше, нито се оплакваше от несподоби и бедността, с която се сблъскваше. С вълнение и загриженост той сподели и радостта си, че Партията му оказва доверие и го изпраща делегат на Профинтерна в Москва.

„Млад съм още дали ще може да изпълня тази задача добре. Но щом Партията ме праща, ще направя всичко, за да оправдая доверието.“

Другарско чувство, дълга да подпомогне нуждаещите се, Начо проявяваше без шум, тихомълком, без да се забележи. Веднаж беше студено и работниците бяха дошли да се стоплят в клуба. Стана обед. Начо Иванов извади последните стотинки от джоба и им даде да си купят хляб, защото знаеше, че нямат никакви пари.

В напрегнати моменти Начо винаги умееше да запази самообладание. Една вечер бяхме на заседание на ЦК на НРПС в клуба. Полицейски взвод обсади сградата. Начо бързо стана, претърси няколко чекмеджета, взе някакви материали и ги занесе в коридора, където навярно имаше свое скривалище. Минах-на-видните наши профсъюзни дейци.

и за наша изненада полиците не ни закачиха. „Психическа атака, играят на нервите ни“ — спокойно каза Начо, след като се измъкнахме от обръча. Той беше в стаята си, когато се подготвяха и провеждаха акциите. От партийните заседания бързаше в печатницата при профсъюзните ръководства, ставаше неуловим. Полицията обаче винаги беше по следите му. Веднаж в разгара на самата подготовка на антивоенна демонстрация той беше арестуван, а заедно с него в Дирекцията на полицията попаднахме и много активисти.

Стоях до прозореца в ареста и чаках да ме разпитват. Гледах на отсрещния прозорец между железните пръчки се усмихва младеж с бинтована глава. Светнаха само две хубави черни очи: той беше Начо. Направи ми знак с пръст на уста, че нищо не е говорено пред врага. Постоя малко и се дръпна. Навярно от боя не можеше да се държи дълго време на краката си. След това беше изпратен в затвора.

След преврата от 1934 г. НРПС беше забранен. Но каленият комунистически и профсъюзен деятел Начо Иванов не беше свикнал да скланя глава пред трудностите. Трябваше нелегално да излезе профсъюзния орган „Единство“ да се съберат отново силите на работническата класа. Начо Иванов успешно реши тази задача. Намерил помещение, пишеша машина и циклостил, хора за работи и редактор. Лично той събираше материала за вестника, пишеше статии. Но примитивната устроена печатница беше наскоро открита от полицията и вестникът не можа да излезе.

Няколко години Начо живя като квартирант у нас. В къщи всички го обичаха, особено майката ми. Арестите и побойщата, мизерията и напрегната работа сериозно бяха подкопали здравето му и Начо заболел от туберкулоза. „Дядо“ (Рачо Ангелов — лекар почти на всички наши другари) помогна да го изпратим в Искрец. Като че сега го гледам как лежи с влажни от пот ръце и чело и се тревожи, че не може да работи. Беше бодър, изпълнен с решителност да надвие болестта. „Плетанов — казваше той — писал книги при 40 градуса температура, а аз с 38 гр. ли ще се предавам.“ И наистина със силна воля и дисциплина в режима той успя да спре процеса, стъпи на краката си и наново се хвърли в борбата.

Начо загина в партизанския отряд, в непосредствен бой с фашизма. В нашите редици той бе и винаги ще остане един прекрасен ръководител, твърд комунист и любим другар на работниците. Със своите ценни качества, които приковаваше, той се издигна между най-видните наши профсъюзни дейци.

С. БОГДАНОВ

ЖАЛБА

Жалба непрежалена,
обич недолюбена
младост непогалена —
в бой свиреп загубена.
В бой за свободата ни.
В бой срещу предатели.
Жив си днес в гърдите на
твоите приятели.
Помним твоите приказки
твоите речи искрени,
времената рицарски —
пълни с бунт и вистрели.
Мир на партизанина —
слава на безсмъртните!
Повест не разказана
подвигът на първите.
Първ герой в родината,
паднал в бой с безчестните —
ний с десница вдигната

твоята памет честваме!

Батулия беше
твоят враг заклет.
Там земята вреше
от фашистки гнет.
Обкръжен в балкана
ти се би без страх!
Сам със смъртна рана
с вик гърмеше прав.
В бой за теб Родино,
падна с дух и чест, —
пленица с години
по-свободна днес.
Пролет ще покрие
всеки земен рид
цветя не ще развие
дето си убит.

Никола ЛАНКОВ

НАЧО ИВАНОВ е роден в с. Пет могили, Новозагорско (сега Сливенско). Израснал в труд и лишения, още в най-ранна възраст е принуден да работи на селските богатаци. Отначало Начо учи в родното си село, а след това завършва прогимназия в с. Раднево през 1919 г. През есента на същата година се записва ученик в Търговската гимназия в Бургас. Тук Начо Иванов започва своята комсомолска и партийна работа. През 1920 г. е приет за редовен член на комсомолското дружество „Карл Либкнехт“. Копиеш за повече знания неспирно сгрява сърцето на Начо и на 1. III. 1924 г. се озовава в София. Записва се студент в Свободния университет.

През 1925 г. е арестуван заедно с 28 свои другари във връзка с комсомолския процес. На 18. II. 1926 г. е амнистиран. След излизането от затвора, той става секретар на Софийското ремсово дружество и член на ЦК на РМС. Редактира в. „Млад работник“. Но Начо Иванов бива отново съден и прекарва много време в софийските участъци и Дирекцията на полицията. През 1933 г. той е вече секретар на ЦК на профсъюзите, а през 1936 г. е избран за член на Политбюро на ЦК на БКП. Тук с особена сила се разкриват качествата на Начо Иванов като пламенен агитатор и ръководител на борбата за изграждане на единен пролетарски фронт, в организиране на стачните борби на текстилните работници от Сливен и Габрово.

Цялата си революционна дейност Начо Иванов извършва при непрекъснати преследвания, арести, затвори, концлагери, инквизиции.

През 1943 г., избягвайки от концлагера в Асеновградско, той се включва в борбата с цялата си сила и енергия. Сам взима участие в партизанското движение и става политкомисар на Трънския партизански отряд. Така, с пушка в ръка, той води люта борба с врага до последния си дъх и загива със смъртта на героите.

ДЕСЕНИРАНЕ НА ТЪКАНИТЕ

Изкуството, като творчество на художника, съвсем не се ограничава само в сферата на изящните изкуства — живопис, скулптура, графика. Изкуството притежава всепроникваща сила и държи под своето влияние целия наш живот. Колко често, подхвърляйки думите „красива тъкан“ или „некрасива мебел“, ние произнасяме своята оценка върху творчеството на художника или на целия творчески колектив, който създава едно или друго произведение на така нареченото приложно декоративно изкуство, което е призовано да украси нашия бит, нашия всекидневен живот.

Част от приложно-декоративното изкуство е и десенирането на тъканите. Стремелът у човека да разкраси своето облекло с цветове и форми се е появил твърде рано. Първоначално той е шарел своята кожа с цветове и рисунки. Това са първите десени.

Доста дълго време е минало, докато се стигне до изнамиране на трайни бои, с които да се оцвети платът. Не е било лесно да се открие начин за рисуване или печатане на плат. Естествени багрила са първите багрила, използвани от човека. Земяните бои, които той най-лесно намирал, не са могли дълго да му служат.

Тяхното оцветяващо вещество е неразтворимо и обагрянето лесно се изтрива, намира, изчезва. Трайно багрило вещество е могло да се добие от специални растения и животни. Дълго време човечеството си служило с багрилни вещества, като: пурпур, нидиго и други.

Най-често народът е употребявал бои, получени от листа, плодове и растения. В последно време изнамирането на химическите анилинови бои даде лесно достъпни и неограничени възможности за оцветяването на тъканите. Рисуването и печатането върху плат има по-специални изисквания

(Продължава на стр. 2)

ДЕСЕНИРАНЕ НА ТЪКАНИТЕ

(Продължение от стр. 1)

ни. Не е достатъчно само трайна оцветяваща боя. Тя трябва да е пригодена да се полага върху плата, с нея да се рисува. Минало доста време докато хората се научили да смесват боята с друго вещество: глина, оризово или царевично брашно и др. Така боята, превърната в паста, десно се нанася с четка, дървен печат, шаблон и пр., върху плата, без да се разлива.

В документи от 8 век е отбелязано, че преди векове в Китай се украсявали тъкани чрез рисуване. Част от плата се покривал с течен восък. При потапянето му в боята се оцветявала само непомритата част. Този метод бил пренесен на остров Ява, а оттам се разпространил по света и сега се прилага под названието „бятик“. Намерени са дървени печати от копити (4—5 в.) за прилагане на същата техника.

Най-забележителното събитие в областта на ръчното печатане е прилагането на ситовия печат или както го наричат още „филмов печат“. В 1893 г. французинът Едуард Кузен изнамерил своеобразен начин за ръчно десениране на платове. Той нанасял състената като паста боя върху плата с помощта на валик през шаблона на картонени изрезки, залепени върху рядка тъкан (тюл). През 1900 г. в САЩ започнал да се прилага подобен способ за печатане. През 1909 г. в Англия Самуел Симън от Манчестър патентовал подобен начин. В 1915 г. Джон Пилсуора от Сан Франциско въвел многоцветен печат с шаблони.

Като най-съвършен начин за десениране на платове се приема фотохимичния начин на Дян Валкер. Той дава възможност да се запазят художествените качества на десен, поради което в кратко време се разпространил в целия свят.

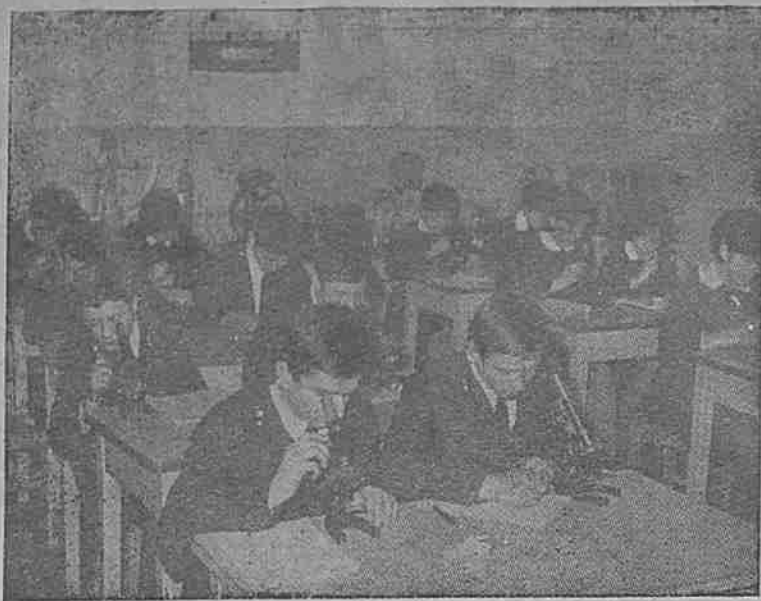
У нас ръчният филмов печат е въведен през 1934 г. от инж. Атанас Ацев. Първоначално той доставял готови шаблони от Германия и Швейцария.

Оттогава са изминали много години. Ако се случи да отидете в Габрово, отбийте се в цеха за щампа на текстилния комбинат „Васил Коларов“, или пък идете в Кчяжево в текстилната фабрика „Българска коприна“. Швейцарската машина „Баузер“ за филмов печат ще ви покаже чудния успех, с който са увенчани усилията за художествено десениране на тъкани. Посредством десет шаблони върху плата се отпечатват десет цвята едновременно, а скоростта на великолепно отпечатаният плат е до 500 метра в час.

Съвременната техника предоставя почти неограничени възможности за бъдещото развитие на текстилния десен. С всяка изминала година се внасят нови усъвършенствувания. В резултат на това, ние се радваме на по-красиви тъкани, изработени с голям вкус и майсторство.

Здравка ДАНКОВА
преподавателка по живопис и композиция на печатната рисунка

ДОСТОЙНИ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ НА СВОЯ ПАТРОН

ЕХО ОТ ОСВОБОДИТЕЛНАТА ВОЙНА

И тази година си спомняме с възторг за героичния подвиг на братята руси. Младите историци от техникума кръстосаха шпаги в новия конкурс, посветен на 90-годишнината от освобождението на България от отоманско иго.

Отново започнаха да се редят картини на боя, грохот на оръдия, зазвуча победния марш на руските войски.

С очи, устремени към българския бряг на Дунава, ръцете нагискат до болка веслата на понтонните лодки. Заповедта на ген. Драгомиров ще бъде изпълнена. Грохота на боя ни пренася край Плевен. На фон от черни, барутни облаци и гейзери от пръст, ген. Скобелев е устремен, аз кой ли път, във вихрена атака със своите войници-богатири. С тон на добър познавач младите историци ни разказват за пленяването на Осман паша, за смелия капитан Бураго, за превземането на София, за мира в Сан Стефано... Патриотична гордост изпълва сърцата ни при спомена за боевете при Стара Загора и Шипка, където шепата юнаци български опълченци и руски войници задържат пристъпа на 40 000-та армия на кръвожадния Сюлейман паша. Там българските опълченци завоюват най-голямото си признание.

„Опълченци, вие се бихте както руските войници!“ е оценката на ген. Столетов.

Само от време на време гонят прекъсва двубоя и отново се разгорещява с нова сила. Най-подготвените историци от I курс завоюваха ценна победа — първо място сред участниците в конкурса.

Голям дял за достойното представяне и организиране на конкурса имат преподавателката по история др. Пенчева и др. Алексиева. Гост на конкурса беше др. Здравка Малинова — инструктор от РК на Комсомола.

Конкурсът отмина, но младите историци от техникума с нов жар се готвят за провеждането на конкурса „С пламъка на геронте“.

Инициативата възлнува сърцата на средношколците. Те проявяват интерес към живота и дейността на българските революционни дейци.

Ст. ИВАНОВ
ученик от I г курс

ФЕСТИВАЛНИ ДНИ

По хубава традиция в нашия техникум се проведе едно голямо съревнование — фестивал на тема „Живеем в мир и дружба“. Отрано готвили се за своето представяне, сутринта на 30 март 1968 г., учениците изпълниха салона на театър „Трудов фронт“. Сред присъстващите на фестивала бяха родители на наши съученици и всички преподаватели. С нетърпение, очаквайки своя ред, разпръснати, групи ученици репетираха и последните минути, преди да се вдигне завесата. Навсякъде се чувствуваше трескавата подготовка за по-хубаво представяне и класиране. Трябва да се отбележи доброто изпълнение на хора при нашия техникум с ръководител др. Карабашев.

Всички курсове изнасяха поред своите програми — плод на колективен труд. Бяха изпълнени на родни танци, песни на народите, а също така много от курсовете бяха изпълнили своите програми с хумор и злободневни сценки.

Според журито, а така също и по всеобща преценка, най-добро представяне имаха курсистите от IV б курс с ръководител др. Александър Николов. Другият курс, на когото беше определена следващата награда бе II г курс с ръководител др. В. Спасова. Похвално беше представянето и на I-а курс. Освен тези три курса бяха отличени и участничките на фестивала от втория четиригодишен курс „Начо Иванов“ — сменна паралелка. Техните песни, изпълнени с голямо усърдие и майсторство, заслужиха аплодисментите на присъстващите в салона. Те също бяха наградени.

Определянето на индивидуалните първенци ставаше за лична творба и изпълнение, за песен, рецитация, танци и т. н.

До обяд звучаха песните и танците на курсистите и въпреки че не всички класове се представиха както трябва, този фестивал, това вътрешно съревнование разобрази живота на комсомолците от техникум по текстил „Начо Иванов“, направи техните дни през учебната година по-интересни и хубави. Аз, като техен съученик им желая отлично представяне и успех на фестивалите през идните години.

Кирил МЕТОДИЕВ
ученик от IV б курс

БРАВО КОМСОМОЛЦИ!

Не може човек да не изпита задоволство, когато види с очите си силата на нашата организирана младеж. И онзи, който се съмнява в това, да посетни селскостопанската бригада „Начо Иванов“ в с. Пролеша.

Комсомолците от текстилния техникум „Начо Иванов“ — София пристигнаха в стопанството още на 2. VII. По време на обора рудването на лагера много от кооператорите гледаха с неверие на бригадирите, но още от първия работен ден това неверие изчезна и се превърна в обич и уважение към тях. На място беше разяснена технологията на беритбата на касиса и съвсем скоро бригадирите започнаха да изпълняват нормите. Умелото шабно ръководство под водачеството на инженер Георгиев и другаря Арсов поддържаше през всичкото време трудолюбив ентусиазъм. Сключеното съревнование между отделните чети се разгаряше с голям устрем и бригадирите живо се интересуваша за постигнатата работка през деня. Имаше сериозна борба за високо качество. Прибираше се и последното зрънце от полето, работеше се с високо съзнание. А вечер, след черната проверка се съобщаваха резултатите, връчваше се преходното червено знаме и пред строем гърмваше бурно „ура“.

Дните един по един се ниже-

навреме и без загуба прибираха касиса. За 10 дни 10 души набираха по 16 000 кг. Това ни подсказва, че за следващата година беритбата трябва да се извършва с 350 човека. Ние, които имахме постоянна връзка с бригадирите, свикнахме с тях и запомнихме на всички имената, а и на тях им се хареса при нас и постоянно ни питаха ще има ли и догодина бригада, за да дойдат пак.

Ще има! Добре е да има бригади! Тук младежите свикват на труд и дисциплина, на колективен живот. Това е своего рода школа за изграждането на бъдещия човек.

Административното, стопанско и партийно ръководство от сърце благодарят на всички младежи от селскостопанската бригада „Начо Иванов“ и пожелават през следващата година отново да ги срещнат по нашите прекрасни поля. Ние сме уверени, че както тук при нас, така и в училище през учебната 1967—1968 г. ще работят упорито за отличен успех, за радост на семействата и на цялото общество.

Стискаме дружески десниците на ръководителите на бригадата и им пожелаваме щастие, радост и успехи. Нека все така работят с младежите, за да можем в близко бъдеще да изградим комунистическо общество.

Ст. БОГДАНОВ
зам.-председател — Пролеша

МАРШ НА ТЕКСТИЛЦИТЕ

Ние млади сме тактилни
учим техника със жар.
Машините сложни, нови,
те са наш любим другар.

С тях по звезден път вървим
комунизъм ний строим!
За Родината прекрасна
със младежки плам творим!

Погледнете, вий, със обич
на текстилец вдъхновен!
Как с машините работи
и с любов твори десен.

Станът диша, оживява
с нашите пъргави ръце.
Дивна песен цял ден пее,
радва нашето сърце!

Всеки стан дъхти на младост,
че над него ние бдим!
Всеки стан сърце си има,
то е нашето сърце!

С нова техника прекрасна
към звездите крачим ний.
С нея нов човек израсна
и небето покори.

Прилев

Прилев

Хр. ПЕЕВА, преподавателка